

Tillämpning av MKB-förfarande i enskilt fall – Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy – solkraftsprojekt, Lovisa / utlåtande till NTM-centralen i Nyland

Miljöhälsosektionen 27.02.2025 § 18
327/11.05.02.08/2025

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Hanna Sivén
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland ber hälsoskyddsmyndigheten i Borgå om ett utlåtande om behovet att tillämpa miljökonsekvensbedömning i projektet. MKB-förfarandet tillämpas på projektet med NTM-centralens beslut om projektet eller en ändring i den sannolikt orsakar sådana betydande miljökonsekvenser som är jämförbara med konsekvenserna från projekt i projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lagen (252/2017). När ett beslut fattas tas i beaktande projektets egenskaper och lokalisering samt konsekvensernas typ i enlighet med bilaga 2 till MKB-lagen.

Utlåtandet bör skickas elektroniskt till Nylands NTM-centrals registratorskontor kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi samt för kännedom till ärendets handläggare jenni.nieminen@ely-keskus.fi senast 24.2.2025. För utlåtande har erhållits och beviljats mera tid, till 3.3.2025. Ärendets diarienummer UUELY/14969/2024 ska bifogas i ställningstagandet.

Fortum Renewables Oy:s dotterbolag Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy planerar att bygga ett solkraftsområde i Norrsarvlax i Lovisa. Projektområdets areal är ca. 271 ha. Projektområdet ligger i närheten av Norrsarvlax och Sarvlax, cirka 4,5 kilometer väster om Lovisa på fastigheterna 434-415-1-343 och 434-415-1-3. Det planerade panelområdet är åker som för närvarande används för odling samt delvis mer skogslik ekonomiskog med barrträd. Solkraftverkets planerade anslutningseffekt skulle vara cirka 188 MW, den uppskattade årliga energiproduktionen cirka 243 GWh och solpanelernas sammanlagda effekt cirka 253 MWp. Man förbereder att bygga också ett lager för elenergi i anslutning till solkraftverket. Förutom solpaneler byggs servicevägar och interna konstruktioner för elöverföring på området. För att genomföra nätanslutningen för solkraftverket byggs dessutom den nödvändiga 110 kV kraftledningen (eller 110 kV jordkablar) från solkraftverkets elstation till Fingrids nya 110 kV elstation.

Projektområdet genomskärs av Riksväg 7 och på projektområdets södra sida går Lovisavägen. På projektområdets norra och södra kanter finns befintliga kraftledningsförbindelser på 110 kV. De alternativa rutterna för kraftledningen A, B och C som granskas i projektet går från området österut mot Lovisa och mot Fingrids nya elstation som planeras öster om Lovisa. Ruttalternativen placeras beroende på vilket alternativ som väljs, antingen invid de befintliga

kraftledningarna på mer skogbevuxna områden eller i anslutning till Riksväg 7. Kraftledningen korsar Lovisa å i alla alternativ. Solpaneler installeras på ett cirka 244 hektar stort område med beaktande av naturobjekten och -förhållandena samt med betoning på utnyttjandet av åkerområdena. Solkraftverkets område omges med ett viltstängsel med låsbara portar och det är inte tillåtet att röra sig på området utan tillstånd.

Solpanelernas preliminära tekniska detaljer:

- 2-sidiga monokristallina paneler, 550–250 Wp, mått ca 2,4 x 1,3 meter.
- Beroende på läge 2 x 13 – 2 x 26 bord av solpaneler (installationstativ) med paneler i två rader, i lodrätt läge.
- Höjden på bordets främre kant mätt från marken är ca 0,7–1,4 meter och bakre kantens höjd ca 3,2–3,5 meter, beroende på vilken grundläggningslösning som används och markytans former.
- Största delen av borden riktas mot söder för att maximera produktionen. Vissa delar kan monteras i avvikande riktning av byggnadstekniska skäl.

För installation av solpaneler används två alternativa installationssätt, beroende på terrängförhållanden:

- grundläggning med skruv där en förzinkad borrade påle borrar till ett djup på ca 1,2–1,6 meter
- naturlig grundläggning på mark där installationsstativet fästs på betongblock som monteras på marken

I byggskedet strävar man efter att utnyttja befintliga körspår och vägnät. Enligt en preliminär uppskattning behövs ca tre kilometer nya sträckningar för väg. Projektets livscykel är kalkylmässigt cirka 40 år. Om solkraftverkets verksamhet inte fortsätter, rivs konstruktionerna och området frigörs för annan markanvändning.

I närheten av det område som reserverats för solpanelerna finns några bostads- och fritidsbyggnader, men ett tätare byggnadsbestånd på projektområdet förekommer främst i Lovisa, på de mer östra delarna av de planerade kraftledningsrutterna B och C. I det egentliga projektområdet finns ett bostadshus i Takamaa, i projektområdets nordöstra del. I Lantmäteriverkets karttjänst har man konstaterat att byggnaden har försvunnit.

På basis av GTK:s material kan man konstatera om områdets jordmån att förekomsten av sura sulfatjordar till största delen är antingen liten eller mycket liten i det område som planeras för solpanelsproduktion. Förekomsten av sura sulfatjordar bör beaktas vid noggrannare planering och val av material för grundläggning.

På projektområdet finns inga större vattendrag, men några dikesfårar rinner genom området. Söder om projektområdet och på södra sidan av Lovisavägen ligger Sarvlaxträsket, som fungerar som recipient för ytvattenfårorna i projektområdet. Som kortast är avståndet från träsket till de planerade panelområdena 700 meter.

Cirka en kilometer nordväst om projektområdet ligger Högbergsträsket.

En liten del av de sydvästra delarna av området som planeras för solkraftsproduktion ligger på Lägermalms grundvattenområde av klass 2 (Lägermalm id: 0158504, övrigt grundvattenområde som lämpar sig för vattenförsörjning). Lite över 2 km nordöst om projektområdet, väst om Lovisa å, ligger ett viktigt grundvattenområde för vattenförsörjning i klass 1, Bryggeribacken (id: 0158555). Dess norra delar övergår till Kuggom (id: 0158505), som är ett grundvattenområde i klass 1. I alla alternativ som granskas placeras de planerade kraftledningarna på Bryggeribackens grundvattenområde.

Till byggandet av solpaneler och deras verksamhetsfas hör inga betydande risker. När man bygger på ett grundvattenområde bör särskild försiktighet iaktas vid körning med arbetsmaskiner. Dessutom bör man beakta att objektet skyddas tillräckligt väl för att förhindra risken av förorening av grundvattnet (17 § i miljöskyddslagen). De grunder som byggs för elstationerna i anslutning till panelområdet utrustas i princip med oljeuppsamlingsbehållare, med hjälp av vilka man kan förhindra oljeläckage vid eventuella störningar. Under driftstiden medför solpanelerna eller kraftledningarna inga konsekvenser eller betydande risker för grundvattenområdena.

En naturutredning och en landskapsutredning har gjorts för projektområdet. I utredningen konstateras att det på planeringsområdet eller i dess närmaste omgivning inte har anvisats markanvändning eller mål som skulle hindra byggandet av solpanelsområden och att projektet inte har några konsekvenser för genomförandet av landskapsplanen. Vid placeringen av projektets funktioner och i kabelrutternas linjedragning har man beaktat landskapsplanernas skyddsobjekt och fornminnesobjekt samt områden som är särskilt viktiga med tanke på naturens mångfald. Den del av projektområdet som ligger söder om Borgå motorväg är nästan helt och hållet byggd kulturmiljö av riksintresse kallad Savlaks gård med omnejd, Norrsarvlax.

I MKB-behovsbedömningen konstateras att miljökonsekvenserna av solenergiproduktionen och den därtill hörande elöverföringen kan huvudsakligen anses vara små under byggnadsfasen och verksamheten, då verksamheten placeras på ett ändamålsenligt område. Liksom allt byggande har också produktionsområdena för solenergi och elöverföring konsekvenser. De mest betydande konsekvenserna riktar sig vanligtvis på områdets naturförhållanden, landskap, människor och klimatmål. Byggandet av solenergi och elöverföringen medför inga betydande miljörisker i installations- och driftsfasen. Trots stolpkonstruktionerna absorberas regnvatten i marken och man strävar efter att avlägsna så lite skog som möjligt för kraftledningsgatan. Outnyttjad åkerareal kan beskogas med beaktande av skuggningarna till panelerna. Genom att i förplaneringsskedet granska flera olika alternativ för kraftledningen kan man utifrån noggrannare utredningar välja det

genomförandealternativ som orsakar minst miljökonsekvenser för den fortsatta planeringen.

Miljöhälsovårdschefen

Miljöhälsosektionen beslutar att ge följande utlåtande i ärendet:

Miljöhälsosektionen anser att ett förfarande för miljökonsekvensbedömning behövs med beaktande av projektets omfattning. Projektets inverkan på boendehälsan och på vattenkvaliteten i brunnar som används bl.a. som hushållsvatten bör utredas och bedömas noggrannare.

Miljöhälsosektionen har inget annat att anmärka om projektet.

Paragrafen justeras genast.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Paragrafen justerades genast.

Medlemmen Petri Hakasaari avlägsnade sig från mötet och var på grund av jäv inte närvarande under behandlingen av ärendet (förvaltningslag 434/2003 28 § kap 4).